

Les Comes

Puig-reig

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Les Comes
Emplaçament Poc abans de la rotonda al km 83 de la C-16 camí en direcció sud 1 km aprox.

Coordenades:

Latitud: 41.97242
Longitud: 1.89036
UTM Est (X): 408062
UTM Nord (Y): 4647309

Classificació

Número de fitxa 08175 - 160
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Popular Contemporani Modern
Segle XVI-XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Observacions protecció: BCIL
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad.:08174A00200036000HB
Autoria de la fitxa Rosa Serra Rotés i Jordi Piñero
Data de registre de la fitxa: dl., 07/03/2011 - 01:00

Descripció

Masia de dimensions mitjanes que conserva l'estructura originària, tot formant un conjunt interessant, assentat sobre la roca natural. El cos residencial originari és de planta rectangular, amb planta baixa, pis i sotacoberta, i té diversos coberts més baixos afegits al seu voltant, tot formant un pati davanter o barri. La part més antiga de la casa és a l'angle sud-est, tal com encara s'observa en les traces del parament de la façana principal. Posteriorment l'edifici s'amplià cap al costat de ponent (probablement entorn de 1846) i de tramuntana, i també es va sobrealçar. Els murs són fets amb petits carreus més o menys disposats en filades. Les obertures són fetes amb llindes i brancals. La coberta és a dues vessants i de teula àrab, amb el carener perpendicular a la façana principal. Aquesta està orientada a migdia i té poques obertures, entre elles un portal adovellat. A l'interior la casa conserva l'estructura originària, amb voltes de pedra a la planta baixa i el primer pis distribuït entorn de la sala. Es conserven dos forns de pa. El de construcció més recent, situat a l'angle nord-est, tenia més capacitat i ha conservat la cambra de cocció amb la seva cúpula. A la façana de tramuntana la casa té adossats dos cossos amb dues tines cadascun i les corresponents escales per accedir-hi. Al costat nord-est hi ha una petita bassa. I al costat sud-est s'aixeca la pallissa: una construcció molt interessant feta en dues fases i sobrealçada.

Observacions:

Llinda en d'una porta interior de l'antiga façana oest: 1846

Es conserva documentació antiga referida a la casa.

El Catàleg de masies i cases rurals proposa la declaració de Bé d'Interès Local (BCIL) d'aquest element.

Història

Masia originària de l'època medieval, de la qual surt la família Comes, batlles del castell de Puig-reig i estretament lligats als Templers. D'aquesta masia n'és fill Arnau Ces Comes (Puig-reig: ? – Tarragona: 1346), qui fou un important personatge del món eclesiàstic i polític català del segle XIV. Va ser canonge de Barcelona, bisbe de Lleida i arquebisbe de Tarragona; ambaixador del rei Jaume II i conseller del rei Pere III el Cerimoniós. L'any 1312, en el concili en què es decidia la sort dels Templers a Catalunya, hi defensà la tesi més benigna, que finalment s'imposà. Els Templers eren reconeguts innocents de tota heretgia i només s'incautaren els seus béns.

El mas de les Comes va tenir una important activitat agrària en el període de consolidació dels masos en època moderna i durant l'apogeu de la vinya. Segons indica una llinda, al segle XIX la casa es devia ampliar. El besavi de l'actual propietari, de cognom Guixer, era originari de Fígols i va adquirir la masia probablement a la segona meitat del segle XIX, amb la intenció que li servís com a refugi per a la transhumància dels ramats a l'hivern.

Bibliografia

GALERA, S., OLLER, J., RIERA, M.A. , SERRA, R. (1986). Els Hospitalers al Berguedà a l'època moderna, L'EROL núm, 15.

SERRA, R. (1982). Aproximació a la història de Puig-reig, Manresa

SANTAEULÀRIA, Joan (1985). Breus apunts biogràfics d'Arnau Ces Comes, a L'EROL núm. 14

AADD. (2011). Pla d'ordenació urbanística municipal. Catàleg de masies i cases rurals. Ajuntament de Puig-reig. Fitxa 4.02

VV.AA. (1994). Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

